

Willemien Kelderman is geboren op 23 november 1915 te Enschede. Ze was de dochter van Willem Herman Kelderman (23 april 1885, Enschede) en Geertruida Capel (27 juni 1889, Den Haag). Ze kwam uit een gezin met 6 kinderen. Haar vader was chef van het elektriciteitsbedrijf in Bagan Si Api Api (SOK). Hij werd daar in 1938 eervol ontslagen als brandspuitmeester bij de brandweer wegens vertrek.

Ze was actief met korfbal. In 1940 haalde ze haar EHBO examen.

Willemien zat samen met haar 1 jaar oudere zus Geertje geïnterneerd in de kampen Poeloe Brayan C. Hun broertjes Jan en George zaten in kamp Brastagi. Tijdens de Japanse bezetting zat hun vader in mannenkamp Bangkinang.

Poeloe Brayan was een woonwijk voor personeel van DSM (Deli Spoorweg Maatschappij) in Medan. In Poeloe Brayan vond onderhoud plaats aan wagons en locomotieven. Het complex bestond uit 5 blokken: A, B, C (huizen voor inheemse employees van Deli Mij), D (huizen voor Europese employees van Deli Mij) en E (koelieloodsen en enkele huisjes). Poeloe Brayan is met kamp Brastagi het grootste interneringskamp voor vrouwen en kinderen op de Oostkust van Sumatra geweest.

In mei 1942, direct na het begin van de internering, werd in Blok C gestart met een meisjesgroep en een welpenhorde, beiden onder leiding van Henrietta van Blommestein. Henriette was voor de oorlog districtscommissaresse van district Sumatra's Oostkust. Marie Averages was één van de padvindsters. In juli 1942 behaalde ze haar insigne 3e klas. Bij gebrek aan klasse eisenkaarten om op af te tekenen, kreeg ze een hand geschreven kaartje.

Eind 1942 ging het nog heel goed, maar begin 1943 konden de activiteiten niet verder doorgaan de zware corvees en andere problemen. De corvees bestond onder ander uit keukencorvee met houthakken, koken en schrobben, het sjouwen van rijst, groente, palmolie en kokosnoten naar het station en het maken van doodskisten en begraven van de doden. De welpen hadden met dezelfde ups en downs te maken. De eerste horde kwam later onder leiding van Willemien Kelderman. Op 21 januari 1943 werden de welpen H. Zijlstra, Hans Gundel, B. Smeding en Sibout Gooszen geïnstalleerd.

Begin 1943 moesten ook de welpenactiviteiten stoppen. In april 1943 werd een groep vrouwen en kinderen overgeplaatst van kamp Brastagi naar Poeloe Brayan E. Medio juni 1945 werden de ongeveer 1.000 geïnterneerden van Poeloe Brayan A, B en C en de ruim 1.000 geïnterneerden van Gloegoer II naar Aek Pamienke II overgebracht.

Meer informatie

[Deli courant » 03 feb 1940 - Art. 48 | Delpher](#)

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Poeloe Brayan - Wikipedia](#)

[Medan \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[Medan \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[Poeloe Brayon | Stichting Noord Sumatra Documentatie \(noordsumatra42-45.nl\)](#)
[Rantau Prapat \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[De Sumatra post » 26 nov 1940 - Art. 82 | Delpher](#)
[De Sumatra post » 09 nov 1940 - Art. 40 | Delpher](#)
[Registratie Willem Herman Kelderman & Geertruida Capel & Alida Johanna Fenna Kelderman & Hendrika Geertruida Helena Kelderman & Jan Kelderman & Georg Kelderman & Geertje Kelderman & Willemien Kelderman in 1913 » Open Archieven](#)
[De Sumatra post » 11 maa 1936 - Art. 129 | Delpher](#)
[Registratie Willemien Kelderman in 1913 » Open Archieven](#)
[Registratie Willem Herman Kelderman & Geertruida Capel in 1913 » Open Archieven](#)
[Bangkinang \(japanseburgerkampen.nl\)](#)
[De Sumatra post » 10 feb 1934 - Art. 52 | Delpher](#)
[De Sumatra post » 29 nov 1938 - Art. 173 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.